

PROKURATURA REJONOWA
WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
w Warszawie
ul. Krucza 38/42 -13-
00-512 WARSZAWA

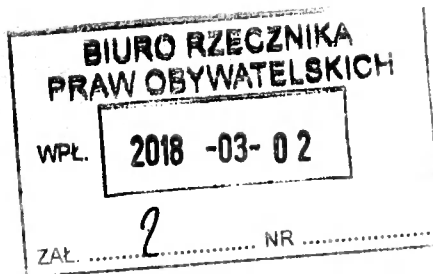
Warszawa, 23 lutego 2018r.

PR 1 Ds. 1356.2017.DK

dot. II.519.1231.2017.PS

RPW/14229/2018 P
Data:2018-03-02

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich**

Nawiązaniu do pisma z dnia 16 lutego 2018r. w załączeniu uprzejmie przesyłam postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie PR 1 Ds. 1356.2017.DK . Orzeczenie jest prawomocne.

PROKURATOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Dariusz Korneluk

Sygn. akt PR 1 Ds. 1356.2017.DK

Warszawa, dnia 25 stycznia 2018 r.

**POSTANOWIENIE
O UMORZENIU DOCHODZENIA**

Dariusz Korneluk – prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie, po zaznajomieniu się z materiałami dochodzenia PR 1 Ds. 1356.2017.DK w sprawie o czyn z art. 256 § 1 k.k.,

- na podstawie art. art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

postanowił:

umorzyć dochodzenie w sprawie publicznego propagowania faszystowskiego ustroju państwa w dniu 11 listopada 2017r. przy ul. Smolnej 38 w Warszawie poprzez prezentowanie transparentu zawierającego symbol faszystowski w postaci swastyki.

tj. o czyn z art. 256 § 1 k.k.

– na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego

UZASADNIENIE

Do Prokuratury Rejonowej Warszawa- Śródmieście w Warszawie wpłynęły z Komendy Rejonowej Policji Warszawa I materiały dochodzenia o przestępstwo z art. 256 § 1 k.k., do którego miało dojść w trakcie demonstracji z okazji Dnia Niepodległości w dniu 11 listopada 2017r w Warszawie.

Analizując zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy należy w pierwszej kolejności zauważyć, że przedmiotem ochrony przestępstwa z art. 256 § 1 k.k., jest prawidłowe funkcjonowanie państwa w sposób demokratyczny, w ramach tegoż ustroju i zapewniający obywatelom tego państwa i innym osobom zamieszkałym na jego terytorium ochronę ich praw. Strona przedmiotowa czynu opisanego w art. 256 § 1 k.k. może polegać m.in. na: publicznym propagowaniu faszystowskiego lub innego totalitarnego ustroju państwa. Na potrzeby niniejszego postępowania zauważyć w szczególności należy, że propagowanie oznacza upowszechnianie, popularyzowanie czegoś, co uważa się za słuszne, przedstawianie czegoś w pozytywnym świetle. Sprawca, propagując, stara się zdobyć zwolenników dla upowszechnianych przez siebie idei (uchwała SN z dnia 28 marca 2002 r., I KZP 5/02, OSNKW 2002, nr 5–6, poz. 32). Penalizacją na podstawie art. 256 § 1 k.k. objęto

Za zgodność świadczy referent
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Karolina Prokopiak

jedynie propagowanie publiczne (w takim miejscu, w taki sposób lub w takich okolicznościach, że zachowanie sprawcy może być odebrane przez bliżej nieokreśloną liczbę osób): ustroju faszystowskiego – totalitarnego ustroju państwa o skrajnie nacjonalistycznym charakterze lub innego totalitarnego ustroju państwa – każdego ustroju, w którym występuje skrajna postać rządów autorytarnych.

W literaturze podkreśla się, że nie stanowią publicznego propagowania ustroju totalitarnego wypowiedzi (nawet publiczne), w których określona osoba przedstawia swoją pozytywną ocenę takiego ustroju tylko i wyłącznie w celu wyrażenia swoich osobistych poglądów, a nie w celu przekonywania do nich kogokolwiek (M. Flemming (w:) M. Flemming, W. Kutzmann, *Przestępstwa...*, s. 66). Podobnie nie realizuje znamion przestępstwa, o którym mowa w art. 256 § 1 k.k., publikowanie artykułów lub książek poświęconych faszyzmowi, jeżeli czyni się to z przyczyn poznawczych bądź naukowych. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 4 sierpnia 2005 r., II AKa 251/05, Prok. i Pr.-wkl. 2006, nr 2, poz. 31, uznał, że: „Zachowanie oskarżonych, polegające na noszeniu kurtek z naszywkami na rękawie i kołnierzu przedstawiających swastykę, nie nosi znamion przestępstwa z art. 256 k.k.”

Przestępstwo określone w art. 256 § 1k.k. ma charakter formalny i może być popełnione jedynie przez działanie. Regulacja art. 256 § 1k.k. związana jest z zobowiązaniami międzynarodowymi Polski. W art. 20 ust. 2 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167 zał.) stwierdzono, że popieranie w jakikolwiek sposób nienawiści narodowej, rasowej lub religijnej, stanowiące podżeganie do dyskryminacji, wrogości albo gwałtu, powinno być ustawowo zakazane. Problematyki uregulowanej w art. 256 k.k. dotyczy także art. 13 Konstytucji. Przepis ten stanowi, że zakazane jest istnienie partii politycznych i innych organizacji odwołujących się w swoich programach do totalitarnych metod i praktyk działania nazizmu, faszyzmu i komunizmu, a także tych, których program bądź działalność zakłada lub dopuszcza nienawiść rasową i narodowościową, stosowanie przemocy w celu zdobycia władzy lub wpływu na politykę państwa albo przewiduje utajnienie struktur lub członkostwa.

Nie ulega wątpliwości, że faszyzm to nazwa masowych ruchów politycznych, a także „ideologii o skrajnie nacjonalistycznym charakterze, zmierzających do zdobycia władzy i stworzenia totalitarnego państwa” (B. Kaczorowski (red.), *Encyklopedia...*, s. 233). Podobnie, nie budzi wątpliwości, że swastyka jest symbolem faszyzmu. Warunkiem karalności propagowania faszystowskiego lub totalitarnego ustroju państwa jest publiczny

Za zgodność z oryginałem referent
PROKURATURA REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Karolina Prokopiak

charakter zachowania sprawcy, a zatem propagowanie wobec większej, bliżej nieokreślonej liczby osób.

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż w zachodzi w niej negatywna przesłanka warunkująca odpowiedzialność karną za przestępstwo z art. 256 § 1 k.k., w postaci braku znamion czynu zabronionego.

Jak to wynika z akt postępowania, źródłem propagowania faszystowskiego ustroju państwa w niniejszej sprawie, miał być zabezpieczony transparent, który był trzymany przez dwóch mężczyzn w grupie demonstrantów (ok. 50 osób) na ul. Smolnej w Warszawie, w dniu 11 listopada 2017r. Zdarzenie to miało miejsce w pobliżu trasy przemarszu „głównego” Marszu Niepodległości.

Istotne z punktu widzenia przedmiotu dochodzenia jest stwierdzenie , że na zabezpieczonym w trakcie demonstracji transparentie uwidocznił się wizerunek żołnierzy hitlerowskich niosących czerwone flagi ze swastyką. W odniesieniu do tego fragmentu transparentu widniał także nad nim napis „NÜRNBERG 1933”, co jednoznacznie należy zinterpretować, iż ta część transparentu odnosi się do demonstracji żołnierzy hitlerowskich, jaka miała miejsce w Norymberdze w 1933 roku. Na tym samym transparentie po jego prawej stronie widniał wizerunek grupy osób trzymających różne flagi, zaś na pierwszym planie znajdował się mężczyzna na którego ramieniu założona była opaska biało-czerwona z symbolem Polski Walczącej. Pod tym fragmentem znajdował się napis „WARSZAWA 2017”. Z kolei ten fragment transparentu należy jednoznacznie zinterpretować, iż odnosi się do demonstracji w 2017r. w Warszawie. Na uwagę zasługuje także umieszczony na tym samym transparentie napis „ZHAŃBIONA”. Tego rodzaju zestawienie wizerunków na transparentie, z uwzględnieniem sposobu rozmieszczenia napisów (podpisów) , w sposób, nie budzący najmniejszych wątpliwości wskazuje, iż transparent ten miał charakter krytykujący marsz (demonstrację) w Warszawie w 2017r. i jednocześnie porównywał go do marszu żołnierzy hitlerowskich. Wyrażenie „ZHAŃBIONA” jednoznacznie wskazuje na krytyczny stosunek do marszu żołnierzy hitlerowskich tym samym nie można mówić o osobach trzymających opisany powyżej transparent, iż propagowali faszystowski ustrój państwa, bo jak to wskazano już wyżej, propagowanie oznacza upowszechnianie, popularyzowanie czegoś, co uważa się za słuszne, przedstawianie czegoś w pozytywnym świetle. Co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. W opisanym stanie faktycznym , należy stwierdzić, iż zabezpieczony transparent wyraża w sposób nie budzący najmniejszych wątpliwości, negatywny stosunek do faszystowskiego ustroju państwa.

Za zgodność świadczy/referent
PROKURACJA REJONOWA
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Karolina Prokopiak

Przesłuchani w trakcie dochodzenia świadkowie w osobach funkcjonariuszy Policji „zabezpieczających” Marsz Niepodległości, którzy znajdowali się w pobliżu grupy osób usytuowanych w pobliżu transparentu, nie słyszeli aby ktokolwiek z nich, głosił hasła propagujące faszystowski ustrój państwa. Także przesłuchany w charakterze świadka Jerzy Kozłowski, który trzymał opisany powyżej transparent stwierdził, iż nie widział i nie słyszał propagowania faszyzmu w trakcie demonstracji w której uczestniczył.

Przechodząc do podsumowania, stwierdzić należy, iż przedstawione depozycje świadków, przy jednoczesnym uwzględnieniu uwag w odniesieniu do interpretacji zawartości wizualnej transparentu, a także przy uwzględnieniu przedstawionego powyżej stanowiska doktryny oraz orzecznictwa, w odniesieniu do przestępstwa propagowania faszystowskiego ustroju państwa - wskazują na brak znamion czynu zabronionego opisanego w art. 256 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak na wstępie

PROKURATOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Dariusz Kornełuk

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1 kpk, art. 325a kpk oraz 465 § 2 kpk):

- pokrzywdzonemu,

- instytucji wymienionej w art. 305 § 4 kpk,

- osobie wymienionej w art. 305 § 4 kpk, jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – dochodzenia*) lub o jego umorzeniu. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330 § 2 kpk, art. 55 § 1 kpk).

Akt oskarżenia powinien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 kpk, przysługuje prawo przejrzania akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).

3. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a kpk).

4. Zażalenie na powyższe postanowienie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie.

5. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2 i art. 460 kpk).

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 4 k.p.k. w zw. z art. 106 k.p.k. i art. 305 § 4 k.p.k. odpis postanowienia doręczyć:

- a/a

PROKURATOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Dariusz Kornełuk

Za zgodność sprawdzony referent
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście w Warszawie

Karolina Prokopiak

Prokuratura Rejonowa Warszawa Śródmieście w
Warszawie
ul. Krucza 38/42
00-512 WARSZAWA

Tel. 022-6284122 fax. 022-6213857

Sygn. akt: PR 1 Ds 1356.2017

Nr: E 26.02.18/173

P0340010000235

R

OPŁATA POBRANA
Umowa z Poczta Polska S.A. nr 15/VIII/2016
(ID 338722/L)

F

18

Polecona-e

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL.

2018 -03- 02

ZAL.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół Prawa Karnego
Al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA